

Հարգելի հանրային լսման մասնակիցներ՝ ողջունում եմ ձեզ և ակնկալում եմ իրատեսական և խոհեմ մոտեցումներ բարձրացվող հարցերին:

Ձեզանից է կախված թե մեր համայնքի ապագան ինչպիսին դուք կորոշեք: Ընտրում եք հանքը թե գեղեցիկ և մաքուր ապագան մեր սերունդների համար:

Ես գերադասում եմ մի փոքրիկ տնակ կամ հյուղակ գողթրիկ բնության գրկում՝ այլ ոչ դղյակ աղբանոցում:

Ես՝ ծանոթանալով Մետա Գոլդ ընկերության կողմից ներկայացրած նախատեսվող երկրաբանահետախուզական աշխատանքներին և ինձ մոտ մի շարք մտահոգիչ հարցեր են առաջացել, ուստի ուզում եմ ձեր քննարկմանը ներկայացնել ինձ հուզող հարցերը՝

- 1. **Քարտեզը**՝ Ներկայացված է Գլաձոր հանքավայրը որն ունի 8կմ.² մակերես և միաժամանակ նպատակ ունեն ուսումնասիրելու 1617 հա./16.17կմ.²/տարածք որն իրեն մեջ է ներառում Վերնաշենի Բինա տարածքից – Սուսույուրտ-Քյուլդ-Ճաղատասարի հարևանությամբ Այարի և Կարավանքի օբյեկտները մինչև Գողթանիկի սահման, այնուհետև Հերմոնի սահման/արգելավայրի տարածք/, ողջ Լազմայի տարածքը, Թեքսարի ջրբաժանով /Լազմա-Սպիտակավոր ճանապարհով/ մինչև Գլաձորի Խարտղի տարածք, Սրկղունի գետի հովտով մինչև Բինա:

- Պահանջել հիմնավորում այս հարցով

-

Ո՞ր 1. վարկերից որտեղ է ընկերությունը ընտրել հանքը և այլն:

- 2. **Քամիների վարդը**՝ Արտադրական հիմնարկություն շահագործելուց առաջ ըստ միջազգային նորմերի պետք է ներկայացվի քամիների վարդը մի շարք պատճառներից ելնելով:

- Մեր տարածքում գերիշխում են արևմտյան քամիները, որն էլ աղտոտման վտանգի առաջ է կանգնեցնելու Վերնաշենի Մալիշկայի, Կարմրաշենի խոտհարքներն ու արոտավայրերը, որոնք անմիջականորեն հանքավայրի հարևանությամբ են գտնվում: Նաև մեծ վտանգի տակ են գտնվելու տարածքի ողջ բուսական և կենդանական աշխարհը

- Պահանջել հիմնավորում այս հարցով

-

Վ. Վրեխաչյան / Շահինյան

- **3.Ջրային ռեսուրսները`** Ներկայացված է որ միայն Կորեկի ձորի /Մալիշկա գետ/ ջրի միջին տարեկան հոսքը կազմում է **43 լ/վրկ /136 000մ³/:**

ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության պարոն Օսիկյանին ուղղված պատասխան գրության մեջ 24. 03.2022թ. թիվ 202/2 դիմում հայտի նշվում է ,որ տվյալ տարածքում ստորերկրյա ջրերի աղբյուրներ չկան:

- Չկա գրառում Սրկղունի գետի ակունքների ջրային պաշարների մասին տեղեկատվություն
- Չկա գրառում Կարմրաշեն գետի ակունքների ջրային պաշարների մասին տեղեկատվություն
- Չկա տարածքի ջրային քարտեզը և մակերևույթային և ստորգետնյա ջրերի ուսումնասիրություն:

Եսթրադ գյուղ մշկ աղբյուր աճաթ: 10³/վ. ջր է
հոս. Չեխոյ գյուղում = 10, 86000մ³ = 108600 մ³

Խոնար գյուղ հոսք լանդառ ռեսուրս գյուղ հոսք
չի լանդառ;
Ջրակայաններ և ջրակայաններ հոսք լանդառ:

4.Ճանապարհները` Նշվում է որ վերանորոգվելու են գործող ճանապարհները և հարկ լինելու դեպքում կառուցելու են նորերը:

- Որտեղով են անցնելու նոր ճանապարհները
 - Ինչ էկոլոգիական վնաս են հասցնելու նոր ճանապարհների կառուցումը:
- Վերնաշեն գյուղում 2012 թվականին Վայք մետաղ ընկերության կողմից ներկայացված էր ճանապարհների քարտեզը ,որտեղ 4-5 շարք իրարու զուգահեռ ճանապարհներ պետք է անցնեին վերնաշենի Քյուլլի, Ճաղատասարի լանջերով,որն համարվում է Վերնաշենի բնակիչների սեփականաշնորհված տարածքներով,արոտավայրերով ու խոտհարքերի տարածքներով,այնուհետև Մեղրաձորի և Մեղրահովտի տարածքներով: Ամենամեծ բնապահպանական խնդիրը լինելու է փոշին,որը ոչնչացնելու է ողջ բուսական աշխարհը:
- Չի նշված ռադիոակտիվ տարրերի առկայության մասին պարզաբանում

150 000գ ցրված աղբյուր ցրված 910գ = 909000գ

5. Ռադիոակտիվ տարրեր առկայությունը, Համառոտ նշված են հանքավայրում տարրեր ժամանակներում կատարված հետազոտությունների և առկա տարատեսակ քիմիական նյութերի մասին մասին՝ Կապար, ցինկ, ոսկի, պղինձ, ոսկի, արծաթ, կադմիում: *ՏՏ մլք.*

Բացարձակապես ոչ մի բառ չի գրված ռադիոակտիվ տարրերի մասին: Եթե դրանք բացակայում են ինչու դա չի շեշտվում: Եղեգնաձորի համայնքապետարանի կայքում կապված այսօրվա հանրային լսման հետ, մեր նախաձեռնող խմբի կողմից ներկայացված է բավականին տեղեկություններ ուրանի և այլ ռադիոակտիվ տարրերի առկայության մասին: Մի բան շեշտեմ որ ~~հազվագյուտ~~ *հազվագյուտ* մարդիկ գիտեն, որ կապարը փոխակերպվում / մետամորֆիզացվում / է ուրանից 70-90 մլն տարվա ընթացքում: Ելնելով այն փաստից որ հայկական լեռնաշխարհը այդ թվում նաև Թեքսարի լեռնաշխարհի կայնոզոյան լեռնակազմության ժամանակ է առաջացել, այսինքն երիտասարդ լեռներ են որտեղ լեռնակազմություն / լեռնագոյացումը / դեռ կձգվեն տասնյակ միլիոնավոր տարիներ, ուստի ուրանի փոխակերպման պրոցեսները նույնպես:

Հայաստանը ուրանի պաշարներով աշխարհի առաջատար երկրների շարքում է գտնվում: ՀՀ ուրանային 4 գոտիներից մեկը գտնվում է մեր մարզի տարածքում է / Գետափ-Ագարակաձոր-Թեքսար / գոտին: *Նույնիսկ 100 000 մլք. ԴԼԽ*

$100 \text{ մլք.} \times 150.000 \text{ մլք.} = 15 \text{ մլն մլք.}$ - Հեղյոթ արդյունքն էլ մեկն է
1 մլք. խեղաթոք. 5:

Рис. 1. Ураноносные рудные поля и рудные районы Армении

1-Шамлугское; 2-Фиолетовское; 3-Маргаовитское; 4-Айриджурское; 5-Арчутское; 6-Бундукское; 7-Вардаблурское; 8-Дилижанское; 9-Поладское; 10-Арчио-херское; 11-Гетикское; 12-Шванидзорское; 13-Нювадинское; 14-Ванкское; 15-Калерское; 16-Джиндаринское-Айригетское; 17-Таштундское; 18-Джрбанд-Кар-миркарское; 19-Сарджурское-Пирмазрикское; 20-Мякангетское; 21-Шлоркут-ское; 22-Каджаранское; 23-Карасарское; 24-Даразаминское; 25-Пхрутское; 26-В.Андское; 27-Аткизское; 28-Давачинское; 29-Арамаздское; 30-Капутджухское; 31-Казанличское; 32-Толорское; 33-Шукарское; 34-Аравузское; 35-Дастакерт-ское; 36-Каятехское; 37-Хачинсар-Овтамечское; 38-Зиракское; 39-Мецдзорское (Арзаканское); 40-Лесное; 41-Тежсарское; 42-Гетапское; 43-Агаракадзорское; 44-Оцасарское; 45-Кетузское; 46-Осеннее; 47-Алмалинское; 48-Майское; 49-Элпин-ское; 50-Ортузское; 51-Зовашенское; 52-Варданесское; 53-Гешинское; 54-Енгид-жанское; 55-Паракарское.

3
https://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_geolog/10616/%D0%98%D0%97%D0%9E%D0%A2%D0%9E%D0%9F%D0%AB

Геологическая энциклопедия

ИЗОТОПЫ СВИНЦА В ГЕОЛОГИИ

Толкование

ИЗОТОПЫ СВИНЦА В ГЕОЛОГИИ

— природный свинец представляет собой смесь четырех стабильных изотопов с массами 204, 206, 207 и 208. Полагают, что первый из них нерадиогенного происхождения, так как он не накапливается течением времени.

Pb^{206} , Pb^{207} , Pb^{208} радиогенные изотопы, конечные продукты распада соответственно урана, актиноурана и тория.

К настоящему времени определен изотопный состав Pb в более чем 1500 образцах галенитов, нерадиоактивных руд и др. образований из разл. р-

нов мира. Более 19% из них имеют аномальный изотопный состав (обогащены радиогенными изотопами), причем около 13% обладают повышенным содер. Pb^{206} и Pb^{208} одновременно (Ранкама, 1956; Рассел, Фаркуар, 1962). Источником рудного Pb с аномальным изотопным составом могут являться п., прошедшие стадию глубокого метаморфизма, особенно гранитизации (Виноградов, 1960). Основными факторами, определяющими изменение изотопного состава рудного Pb , являются время образования его от материнского источника и содер. в источнике U , Th и Pb . Под влияющая часть свинца п. содержится в полевых шпатах и слюдах. Изотопный состав его зависит от содер. изотопного состава первичного Pb , содер. U и Th в п. во зроста и наличия наложенных процессов. Кислые п. характеризуются более высоким содер. радиогенных изотопов по сравнению с основными п. Вариации в изотопном составе Pb п. и руд используются в геологии для решения ряда задач: установления последовательности их образования и др. Повышенное содер. радиогенных изотопов Pb в нерадиоактивных м-

лах может быть использовано в качестве поискового признака при разведке урановых и торцевых м-ний. По Pb , содержащемуся в радиоактивных м-лах, определяют их абс. возраст.

**Նախատեսված երկրաբանահետախուզական աշխատանքների կատարման
ծավալները և մեթոդները:**

«ՄԵՏԱ ԳՈԼԴ» ՍՊԸ Ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) նպատակադրվել է ստորև նկարագրված աշխատանքների կատարման միջոցով ապահովել հանքավայրի տվյալների վերահանում ինչպես նաև նոր տվյալների համալրում՝ արդի նորագույն գործիք-սարգավորումների օգնությամբ տվյալների ճշգրտում: Նախատեսված է իրականացնել առկա քարտեզագրական հավելվածների կոորդինատային ցանցի ճշգրտում, որոշ լոկալ տարածքների չափագրում՝ անհրաժեշտության պարագայում նորից տեղագրական հանույթի իրականացում, (տոպո մարկշեյդերական քարտեզագրման աշխատանքներ) առկա միջհանդային կամ հանքավայր մոտեցնող ճանապարհների բարեկարգում՝ խիստ անհրաժեշտության դեպքում նորերի կառուցում, սյունակային հորատման հարթակների վերականգնում և կառուցում, սյունակային հորատում մինչև 5000 գծ/մ, հետախուզաառուների անցում մինչև 1000 գծ/մ և արդեն իսկ անցած բովանցքներից՝ որոնք հնարավոր կլինեն մուտք գործել, ապա վերանմուշարկում և նմուշարկում: Նախատեսվում է իրականացնել չափումներ ռադիոակտիվ ճառագայթման մակարդակը (Ֆոն) վերահաստատելու նպատակով:

Ուսումնասիրության ընթացքում Բոլոր այն հանքային գոտիներից կամ մարմիններից որոնց միներալոգիական կազմում առկա կլինի տարբերություն ապա դրանցից ընդհանուր մինչև 20000մ³ ծավալով կիրականացվի փորձնական հանույթային աշխատանքներ՝ գործարանային պայմաններում հանքիարստացման փորձարկումներ իրականացնելու ակնկալիքով:

Բնապահպանական վերլուծությունների և հանքավայրի տեղամասի ու դրան հարակից հատվածների մասին հիմնավորված տվյալների ստացման նպատակով կնմուշառվեն բոլոր մակերևույթային ջրերը, կուսումնասիրվեն հողաբուսական շերտերը, կենդանական աշխարհը, ինչպես նաև բույսերը: Կտեղեորոշվեն և կառանձնացվեն հուշարձանները՝ եթե առկա կլինի: Ընկերության նախատեսել է ուսումնասիրության որոշ

փոլերի ժամանակ ընդգրկել նաև հանքավարի հարակից բնակավայրերի բնակիչներին նույնպես: Նպատակ հետապնդելով հարակից բնակչության ներգրավածությամբ՝ թափանցիկ և հիմնավորված ուսումնասիրության գործընթաց և ինչու չէ նաև բնակչության ավելի մոտեցնել հանքարդյունաբերության մասին գրագետ տեղեկատվությանը:

Հավելված 1 ով ներկայացված է հիշյալ 1617 հեկտար տարածքի ծայրակետային կոորդինատները (ARM WGS 84) համակարգով արտահայտված 1:25000 մասշտաբի տեղագրական քարտեզի վրա:

Հ/Հ	EAST	NORTH
1	8533249.5	4412392.1
2	8534899.5	4412392.1
3	8534899.5	4413492.1
4	8537636.45	4413492.1
5	8537636.45	4409392.1
6	8533249.5	4409392.1

Հարկ է անդրադառնալ, որ Վայոց Ձորի մարզը մեծ հեռանկարներ ունի լեռնահանքային արդյունաբերության զարգացման բնագավառում, ինչը կնպաստի բնակչության սոցիալ տնտեսական վիճակի բարելավմանը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության զարգացման գործում: Գլածորի բազմամետաղային հանքավայրի շահագործման արդյունքում ազդեցիկ դեր կունենա թե՛ մարզի սոցիալ տնտեսական զարգացման բնագավառում թե՛ իր հարակից գտնվող համայնքների և/կամ քաղաքների զարգացման բնագավառում: Ընկերության պատկերացմամբ հանքավայրը կարելի է շահագործել տարեկան քիչ արտադրողականությամբ՝ օրինակ մինչև 150հազ. տ, և երկարաժամկետ շուրջ 100 և ավելի տարիներ:

Ուսումնասիրման արդյունքներից պայմանավորված Ընկերությունը նապատակ է հետապնդում արդյունահանման աշխատանքները իրականացնել ստորգետնյա մշակման եղանակներով, որպեսզի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը հասցվի նվազագույնի: Թե՛ երկրաբանահետախուզական և թե՛ հետազայում արդյունահանման աշխատանքների եղանակները ընտրվելու են նորագույն մեթոդների համաձայն որոնցում բարձր է գնահատված շրջակա միջավայրի ազդեցության նվազեցման դերը:

Ընկերությունը իր պատրաստակամությունն է հայտնում մասնակցել համայնքի սոցիալ տնտեսական ծրագրերի իրականացման գործում: Հավելված 2-ում

ներկայացված է Ընկերության կողմից համայնքի զարգացման նպատակով նախատեսված սոցիալ տնտեսական ծրագրերից:

Հավելված 2

Ոսումնասիրության արդյունքներով պայմանավորված՝ հետագայում արդյաունահանման աշխատանքների ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների քանակը առաջին 3 տարիներին կմոտենա 300-350-ի, որոնց միջին աշխատավարձը կկազմի 400,000 ՀՀ դրամ: Նվազագույն աշխատավարձը Ընկերությունում կազմելու է 150,000 ՀՀ դրամ: Վերոնշյալ ծրագրերի իրականացման դեպքում 3-րդ տարվա ավարտին՝ միայն տարեկան աշխատավարձի ֆոնդը կկազմի 1,7-2,0 մլրդ ՀՀ դրամ: Հարկերի տուրքերի մասով պետական բյուջե կվճարվի տարեկան 2,5-3,0 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ընկերությունում ստեղծվելու է **արհմիություն**՝ աշխատանքային սկզբունքով կվճարվի անդամավճար, որին նույն չափով Ընկերությունը իր կողմից նույնպես կվճարի արհմիության ֆոնդին, որից հետո այդ կուտակված գումարները կծախսվեն աշխատակիցների կարիքների համար:

Ընկերությունում գործելու է **բժշկական ապահովագրությունը**, վճարելու ենթակա գումարի 50% -ի չափով վճարումը իրականացնելու է Ընկերությունը:

Կրթական բնագավառում որդեգրվել է հետևյալը՝ Երկրաբանության և աշխարհագրության ֆակուլտետում ու Լեռնամետալուրգիայի և քիմիական տեխնոլոգիաների ինստիտուտում կրթությվող ուսանողներն իրենց պրակտիկան կանցկացնեն Ընկերությունում: Ուսանողները որոնք բուհում ուսանում են տեխնիկական կրթություն և ունեն բարձր առաջադիմություն, ապա այս դեպքում ընկերությունն է վճարելու տարեկան ուսման վարձը:

Արդյունահանման աշխատանքների սկսելուց հետո 3-րդ տարվանից սկսած ընկերությունը թողարկելու է բաժնետոմսեր՝ միայն համայնքի բնակիչների համար: Այն կապահովի հետևյալ սոցիալ տնտեսական զարգացում.

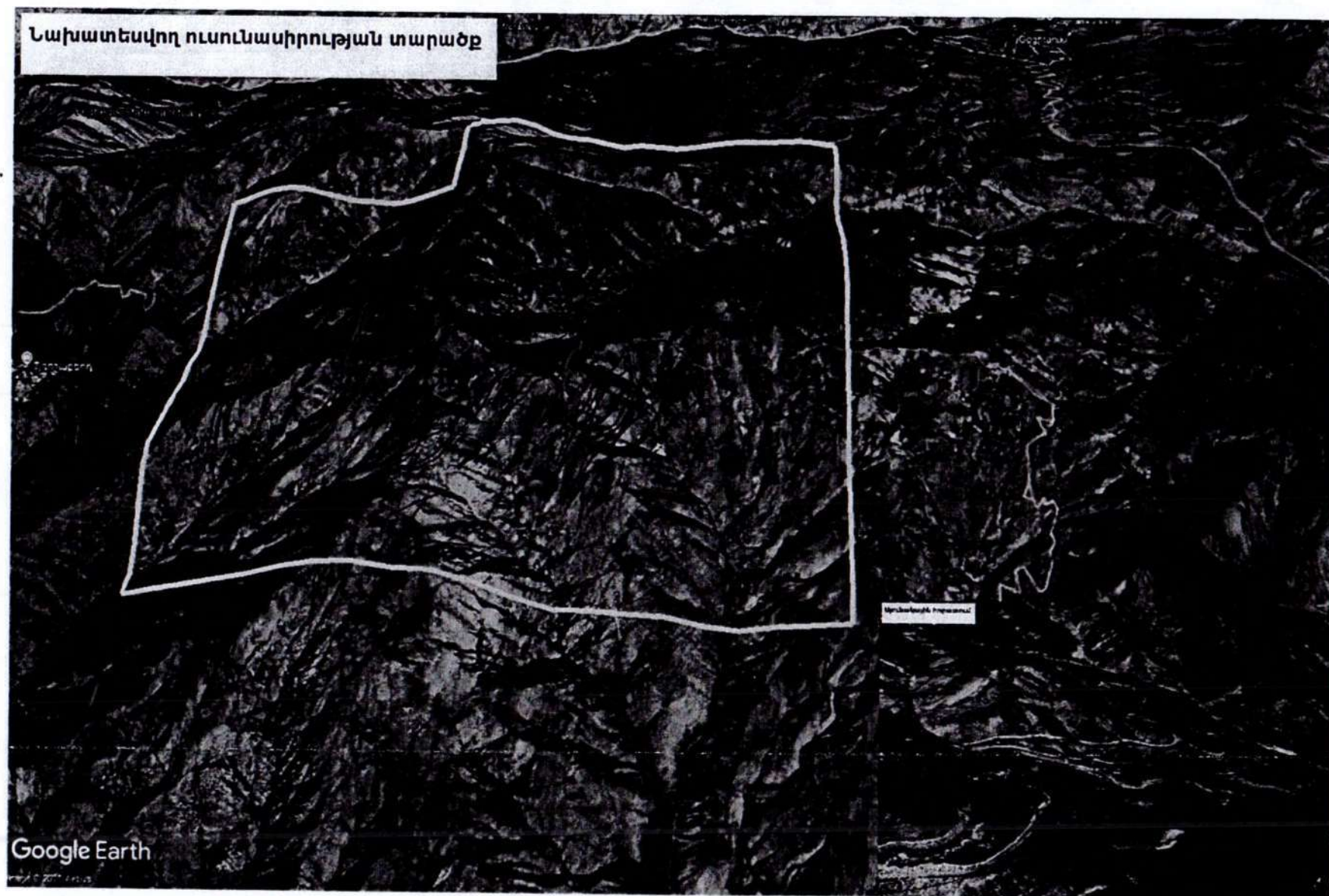
- Տեղի կունենա մասնագետների և աշխատողների ներգաղթ
- Տարածաշրջանում կտրուկ կավելանա տնտեսական ակտիվությունը
- Կստեղծվեն աշխատատեղեր
- Դպրոցներում կավելանա երեխաների թիվը
- Բնակիչները ապահովված կլինեն վաղվա օրվա ապրուստի հարցում:

Ընկերության տեղեկություններով, համայնքում առկա է խնդիրներ որոնք չեն լուծվում ֆինանսական սղության պատճառով:

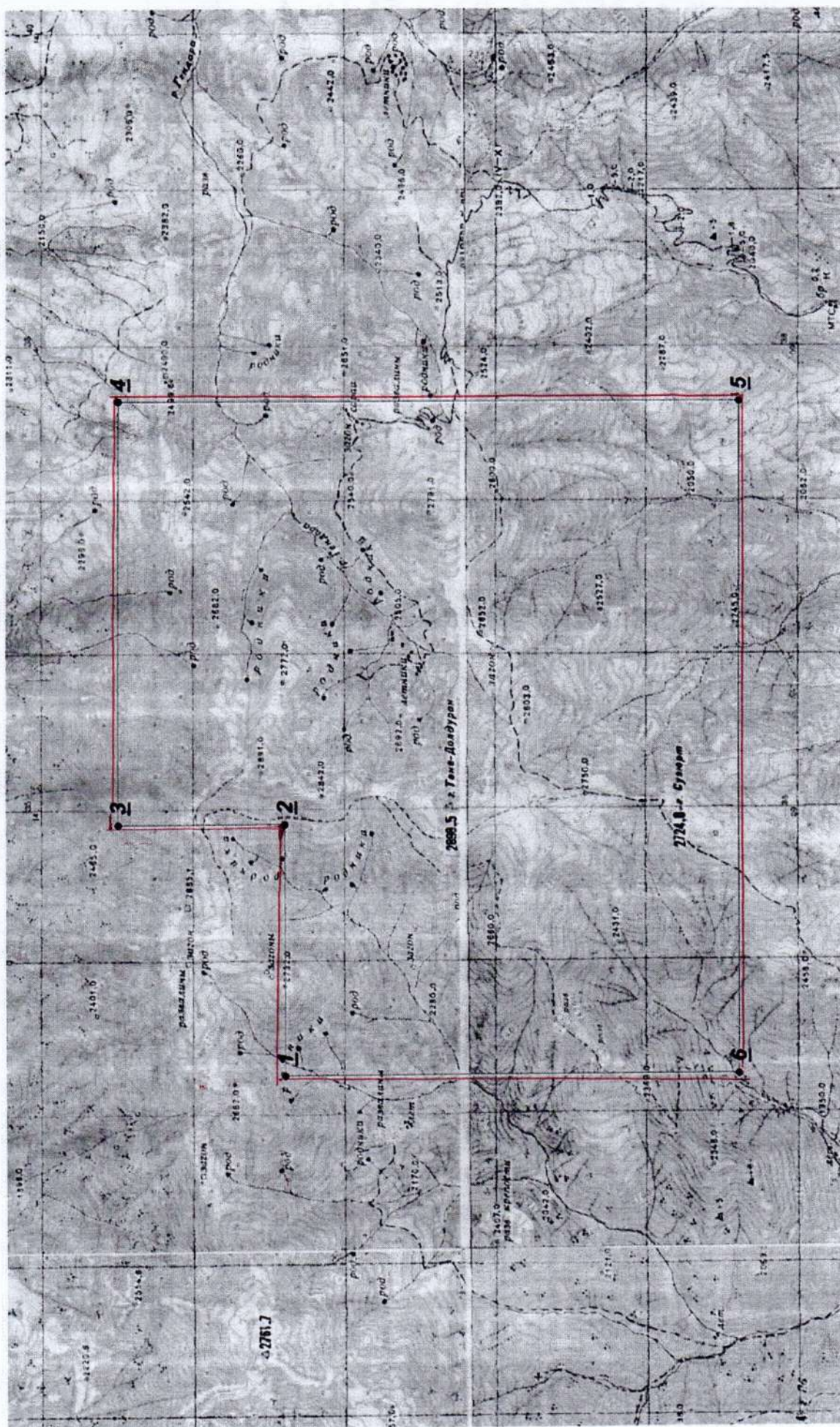
Օրինակ՝ Վերնաշեն գյուղի խմելու ջրի խնդիրը, որն արդեն ուսումնասիրել է և պատրաստակամ ենք օգնել խնդրի հնարավորինս արագ լուծմանը:

Բազմաթիվ են համայնքներում խնդիրներ որոնց որոշակի օգնության դեպքում կունենան արագ լուծումներ:

Վերոնկարագրից բացի համայնքի հետ կկնքվի պայմանագիր, համաձայն որի յուրաքանչյուր տարի ընկերությունը համայնքին կտրամադրի իր հասույթի 1% -ը, ինչը կկազմի այսօրվա գործող գներով մոտ 100,0 միլիոն ՀՀ դրամ ($\pm 20\%$): Լիազոր մարմնի հետ երկկողմ կնքված պայմանագրում կներառվի նաև այս դրույթը:

Նկար 4-ում պատկերված է նախատեսված հորատման աշխատանքներից պատկեր

Նախատեսվող ուսումնասիրության մակերեսը կազմելու է շուրջ 1617 հեկտար տարածք (տես նկ. 3):

